

Poslední přistání „létající pevnosti“ Boeing B-17G/004

*Stalo se 14. října 1944 na poli
zvaném Amerika nedaleko
Prusinek u Napajedel*

**paměť
národa**

**muzeum
NAPAJEDLA**

**KLUB KULTURY
NAPAJEDLA**

**KINO
NAPAJEDLA**

**MUZEUM
NAPAJEDLA**

**Památce letců
Jamese W. Johnsona
a Raymonda W. Winterse**

Děti si všimly bombardéru, který letěl nízko a stále klesal

V roce 1944 se již blížila porážka nacistického Německa, k níž zásadně přispěly spojenecké nálety na strategické cíle ve střední a východní Evropě, především na zbrojní a vůbec průmyslové fabriky, rafinerie a klíčové železniční uzly. Dne 14. října 1944 odstartovalo z amerických základů v Itálii mj. 216 letadel Boeing B-17 Flying Fortress (Létající pevnost) s cílem bombardovat německou rafinerii Blechhammer-sever ve Slezsku.

Děti z Napajedel pozorovaly ten den krátce po poledni letadla vracející se z akce. Brzy si všimly stroje, který nápadně manévroval, letěl nízko a stále klesal. Tehdy dvanáctiletý Alois Vychodil (* 1932) vzpomínal: „Naše parta seděla na mezi za městem, rozumovala a počítala prolétající bombardéry. Bylo jich mnoho. Připadalo mi, že je jich víc než sto. Sledovali jsme padající staniolové pásky vypouštěné z letadel, které měly zabránit protiletadlovým dělostřelcům, aby je zaměřili. Najednou, když už se vracel ze severu zpět na Vídeň, se objevil jeden americký bombardér letící nízko nad naším městem směrem k Topolné. Tak jsme se zvedli a hurá za ním. Kousek za Prusinkami se však letadlo znovu otočilo a udělalo kruh kolem našeho města.“

Poškozený bombardér ztrácel palivo a nejdřív mířil na letiště v Otrokovicích, odtud na něj však začali střílet z kulometů němečtí vojáci. Pilot proto zvolil nouzové přistání na poli, tzv. na podvozek (tedy s vysunutými koly). Děti pochopily, že je bombardér poškozený, a rozběhly se směrem k Prusinkám, kde Boeing B-17G s kódovým označením 004 opravdu dosedl na rovný pozemek u lesa nazývaný (pro situaci příznačně) Amerika.

Riskantní manévr se podařil a desetičlenná posádka vystoupila bez újmy, s výjimkou zadního střelce Sgt. Wesleyho W. Bangse, který měl zraněné oko. Kromě něj tvořili posádku piloti 1/Lt. Victor J. Bieniek a 1/Lt. Harold A. Nefe, navigátor 1/Lt. Arthur W. Sanders, bombometčík 1/Lt. Raymond W. Winters, operátor radaru 1/Lt. James W. Johnson, mechanik T/Sgt. Howard E. Ott, radista T/Sgt. William R. Lawrence, střelci S/Sgt. Edward O. Grant a S/Sgt. Dan E. Smith. Patřili ke 414. peruti 97. bombardovací skupiny 15. americké letecké armády.

Alois Vychodil vyprávěl, že když se s kamarády přiblížili k letadlu na několik set metrů, „objevily se náhle doprovodné americké stíhačky. Začaly nalétávat a střílet na bombardér z kulometů – tak dlouho, dokud nezačal za obrovského rachotu hořet. Zalehli jsme do příkopu jeden na druhého a trásli se hrůzou z té kanonády... Bylo to hrozné.“ Stíhači však nestříleli po lidech: poté, co dostali od posádky signál, měli za úkol letadlo zničit, aby se nestalo německou kořistí.

„Musel to být dobrý pilot. Fungovaly mu jen motory na pravé straně, z jednoho motoru nalevo se kouřilo – a přesto dokázal přistát.“

Ze vzpomínek Stanislava Trávníčka (* 1938)
zaznamenaných pro Paměť národa

Alois Vychodil na vojně v 50. letech

Stanislav Trávníček v roce 1945

V amerických bombardérech létali většinou mladí muži ve věku mezi devatenácti a pětadvaceti lety. Z posádky na fotografii v Napajedlích nouzově přistáli pilot Victor J. Bienek (první zleva v horní řadě), pilot Harold A. Nefe (druhý zleva), mechanik Howard E. Ott (pátý zleva) a radista William R. Lawrence (uprostřed ve spodní řadě). Snímek byl pořízen na výcvikové základně v USA.

Americké stíhačky, které doprovázely bombardéry.

John. J. Voll, který jako velitel stíhací letky zlikvidoval americký bombardér v Prusinkách.

Po nouzovém přistání dala posádka poškozeného letadla signál americkým stíhačkám Mustang, které doprovázely bombardéry při náletech. Stíhači pak stroj kulometnou palbou rozstříleli a zapálili.

Tři výstřely, dva mrtví. Gestapák zavraždil Johnsona a Winterse

Po přistání se Američané ukryli na kraji lesa, kde se s nimi zřejmě jako první setkal hajný z Prusinek František Bartošík. Řekl jim, aby šli hlouběji, protože brzy dorazí Němci, snad jim i přislíbil pozdější pomoc (podle pamětníků byl ve spojení s partyzány). Neozbrojení letci se rozdělili na dvě skupiny a schovali se v hustším lese. První skupinu tvořili Sanders, Winters, Johnson, Bangs a Smith, druhou pak Bieniek, Nefe, Lawrence, Ott a Grant.

K hořícím troskám letadla se zatím sbíhali lidé z okolí, ale němečtí vojáci z otrokovického letiště (vedl je důstojník Luftwaffe) prostor rychle uzavřeli.

„Za chvíli dorazili Němci s auty. Přijeli z Uherského Hradiště, Otrokovice i Napajedel a obklíčili les. A jak jsme běželi k letadlu, tak za mnou prskala hlína. Říkal jsem si: ‚Co to je?‘ To oni stříleli. Naštěstí nikoho netrefili...”

Ze vzpomínek Aloise Vychodila (* 1932) zaznamenaných pro Paměť národa

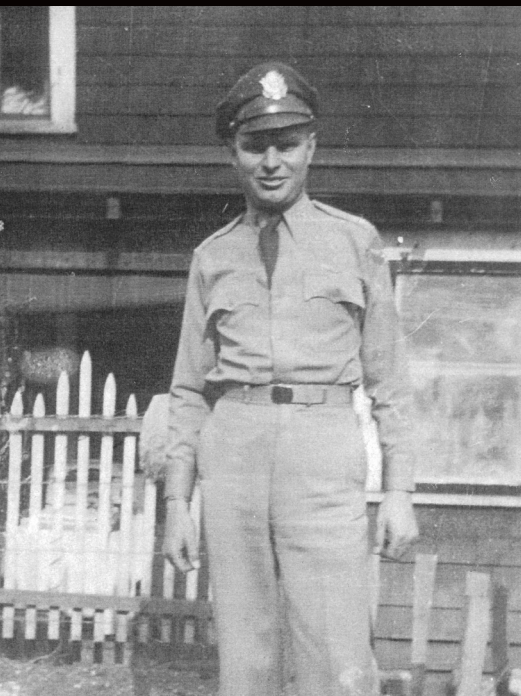
Historik Jan Mahr píše: „Brzy odpoledne obdrželo gestapo v Uherském Hradišti telefonickou zprávu z místní policejní stanice o nouzovém přistání bombardéru. Vedoucí služebny

kriminální inspektor Alexander Stober (na počátku roku 1945 ho zastřelil vlastní agent ve Velkém Meziříčí) pověřil svého zástupce Ignatze Pfeifera, aby se v čele svých podřízených neprodleně vypravil do Napajedel, zjistil skutečný stav, zajistil nezbytná opatření a současně také informoval vedoucího služebny gestapa ve Zlině Zieglera. Řidiči gestapa Rudolf Kraus a Johann Stelzel přistavili služební auta, do kterých nastoupili kromě zmíněného Pfeifera i Raimund Neubauer, Franz Tegel, Rudolf Müller a Johann Wallner.“

Příslušníci gestapa začali pročesávat les a brzy objevili první skupinu letců. Navigátor Arthur B. Sanders po válce vypověděl: „Skupinu, jejímž členem jsem byl, kontaktoval civilista, zřejmě neozbrojený. Naznačil nám, že chce, aby s ním odešli dva muži. Ve víře, že je to partyzán, odešli s tímto civilistou nadporučík Johnson a nadporučík Winters – s úmyslem naplánovat útek zbývajících mužů. Po chvíli jsem uslyšel jednoho z mužů křičet: ‚Nestřílejte! Američané!‘ Ještě než stihl dokončit slovo ‚Američané‘, uslyšel jsem tři rychlé výstřely. Krátce poté se civilista vrátil zpět k naší skupině v doprovodu dvou vojáků se zbraněmi.“

Podle Jana Mahra zastřelil americké letce střelami do hlavy příslušník gestapa Rudolf Müller. Navrhoval prý, aby byli zavražděni i ostatní, ale kdosi z mu v tom zabránil, nejspíš kvůli přítomnosti vysokého důstojníka Luftwaffe, který měl – na rozdíl od nacistického státního policisty – povědomí o vojenské cti a vražda ho znechutila.

V duchu mezinárodních dohod a zvyklostí měli být Američané zatčeni a po výsleších posláni do zajateckých táborů. Němci však pravidla často nerespektovali. Jan Mahr připomíná vraždy letců v Oseku a Teplicích (červenec 1944), u Raduně a poblíž Jindřichova Hradce (srpen 1944) a u Dolního Dvořiště (prosinec 1944). Zmiňuje také událost, k níž došlo 19. dubna 1945 nedaleko Konopiště: jeden člen posádky Boeingu B-17G byl zastřelen při seskoku, dalšímu se podařilo uprchnout, osm letců však skončilo v zajetí a byli týž den „popraveni“ na německém vojenském cvičišti.

James W. Johnson, jeden ze dvou zavražděných amerických letců, na snímku pořízeném v Ohio. Podle pitevní zprávy z roku 1945 byla jeho smrt způsobena „jedinou střelnou ranou z automatické pistole“.

Fotografie druhého zavražděného letce Raymonda W. Winterse.

Na neoznačené hroby amerických letců házeli lidé květiny

Po zavraždění Jamese W. Johnsona a Raymonda W. Winterse byli tři zbývající Američané z první skupiny odvedeni k nákladnímu automobilu. Brzy poté němečtí vojáci našli a zajali i druhou skupinu letců. O smrti kamarádů ještě nevěděli, vzdali se prý poklidně, a podle pamětníků se dokonce usmívali nad kouřícím nákladákem, který kvůli nedostatku benzínu jezdil na dřevoplyn.

„Vojenský řidič auta, na kterém stáli zajatci, vystoupil k nim nahoru a tam za kabinou rozdmýchával dřevo v kotli. Německá auta totiž jezdila na dřevoplyn (benzín bylo málo). Kouř začal zajatce dusit. Kašlali a přitom se této technice smáli.“

Ze vzpomínky Aloise Vychodila uložené v Muzeu Napajedla

Těla zastřelených nechali gestapáci přenést do hájovny Františka Bartošíka. Předtím mrtvé prohledali a okradli je o prsteny a hodinky.

Osm zajatých letců pak Němci odvezli do Napajedel a poté na letiště do Otrokovic, odkud je 15. října 1944 eskortovali k výslechům do Oberurselu u Frankfurtu nad Mohanem a nakonec do zajateckého tábora Stalag Luft I. v Barthu.

Střelce Bangse převezli kvůli zraněnému oku do nemocnice v Brně. Podle dostupných informací válku všichni přežili.

Johnsonovy a Wintersovy ostatky nechali Němci přemístit z hájovny do márnice na hřbitově v Napajedlích. Alois Vychodil vzpomíná, že se na mrtvé chodil s kamarády dívat: „Letci tam leželi vedle sebe v kombinézách. Měli zvláštní boty. Prý vyhrřivané. Na druhý den jsme šli k márnici zase. Letci tam ještě leželi, ale boty již neměli.“

Lidé se také chodili dívat na pole, kde v té době ještě ležel vrak Boeingu B-17G, a zpráva o zavraždění dvou členů posádky se mezi nimi rychle roznesla. Němci tehdy kvůli uklidnění veřejného mínění rozšířili fámu, že letci byli zastřeleni na útěku. Jan Mahr píše, že příslušník gestapa a pravděpodobný vrah Rudolf Müller se musel dostavit do Berlína, patrně z toho důvodu, že si na jeho počínání stěžoval důstojník Luftwaffe z Otrokovic. Potrestán však nebyl, naopak obdržel písemnou pochvalu.

Dne 18. října 1944 byli James W. Johnson a Raymond W. Winters pohřbeni v dřevěných rakvích v neoznačených hrobech u jihozápadní zdi napajedelského hřbitova. Veřejnost se pohřbu nesměla zúčastnit, podle hrobníkových vzpomínek byli přítomni jen dva důstojníci Luftwaffe, zástupce starosty a dva zaměstnanci městského úřadu. Ráno prý na hrobech ležely květiny, které lidé házeli přes zeď. Stanislav Trávníček říká, že poblíž místa vraždy vyryl tehdy přítel jeho rodičů do stromu kříž s datem – první připomínku tragédie.

„Americké letadlo shořelo, zůstala částečně jen křídla a ocas, ve kterém bylo místo k obsluze kulometu. Němečtí vojáci z letiště v Otrokovicích ho střežili... Kolem jeho zbytků bylo stále hodně zvědavců... I naše Bukovská parta tam chodila každý den.“

„Zjistili jsme, že v ocase, kde byl kulomet, je raketová pistole a že okénko z plexiskla se dá odsunout. Parta mi uložila, abych se pistole zmocnil já. Zřejmě proto, že jsem uměl rychle utíkat. Udělali jsme to tak, že si kluci stoupili ke křídlu – tak, aby strážný stál ke mně obrácen zády... Já zatím u ocasu odsunul okénko, vzal pistoli a odešel k prusinské hájence. Tam za mnou po chvíli přišli ostatní kluci. Měli jsme z naší kořisti velkou radost a pistole šla z ruky do ruky. Až se jeden zeptal: ‚Rakety jsi nevzal?‘ – ‚Nevzal.‘ Odvahu vrátit se zpátky k letadlu už ale nikdo neměl.“

Ze vzpomínky Aloise Vychodila uložené v Muzeu Napajedla

Lidé z Napajedel přicházeli k troskám zničeného bombardéru, brzy jej však začali střežit němečtí vojáci a zvědavce vyháněli. Snímek z roku 1944.

Hajný z Prusinek František Bartošík po vraždě Winterse a Johnsona pietně nabral půdu s jejich krví a uložil ji do dvou sklenic. V příštích desetiletích se bohužel ztratily.

„Byli pak pohřbeni na zdejším hřbitově, až nahoře u zdi. Lidé na to místo začali dávat kytice, Němci to zakázali, ale nepomohlo to, kytic tam přibývalo. Tak tam Němci postavili stráž s automaty, vypadalo to jako čestná stráž. Ale asi se večer báli (blízkost lesa, co kdyby tam byli partyzáni), v noci to nehlídal nikdo, tak se tam objevily kytice zas.“

Ze vzpomínky uložené v Muzeu Napajedla a označené
příjmením Brzobohatý

Původní neoznačený hrob amerických letců u jihozápadní zdi hřbitova v Napajedlích na fotografii pořízené po osvobození Československa.

Pravděpodobný vrah Johnsona a Winterse unikl trestu, zmizel beze stopy

Po osvobození Československa začalo vyšetřování vraždy dvou amerických letců zastřelených v Prusinkách. V té souvislosti nařídil Okresní soud v Napajedlích exhumaci a ohledání ostatků Jamese W. Johnsona a Raymonda W. Winterse. Proběhly 10. října 1945 a znalci došli k závěru, že oba muži byli zabiti z bezprostřední blízkosti.

V pitevní zprávě R. W. Winterse stojí: „Smrt (...) byla způsobena dvěma střelnými ranami pravděpodobně z automatické pistole vedenými z krátké vzdálenosti zezadu do zátěžení. Tomu nasvědčuje rozsáhlá devastace čelní kosti způsobená střelami opouštějícími dutinu lebeční se značnou počáteční průbojností. Smrt nastala okamžitě.“ Smrt letce Jamese W. Johnsona byla způsobena „jedinou střelnou ranou z automatické pistole vedenou z bezprostřední blízkosti zezadu do zátylí a prodloužené míchy, takže střela rozrušila tuto i mozkovou tkáň a smrt nastala okamžitě“.

Dne 11. října 1945 se v Napajedlích konal slavnostní pohřeb. Smuteční průvod šel z nádvoří zámku na náměstí. Rakve, zahalené do amerických vlajek, vezli českoslovenští vojáci na trupu letadla. Účastnila se široká veřejnost, sokolové, skauti a školní mládež, představitelé města i americké a čs. armády. Nad průvodem přelétávaly letouny z otrokovického letiště. Ostatky Johnsona a Winterse spočinuly na novém důstojném místě, před kostelem sv. Bartoloměje na Masarykově náměstí.

Tehdy se hrdinství amerických letců a vůbec vojáků západních spojeneckých armád ještě připomínalo, brzy se to však mělo změnit.

Československé orgány předávaly informace o výsledcích vyšetřování smrti Johnsona a Winterse americkým úřadům, které nechávaly případ prusínské vraždy otevřený až do roku 1947. „Z protokolů je zřejmé, že v tuto dobu viníci stále unikali a intenzivní pátrání po nich pokračovalo. Ze skupiny členů uherskohradištského gestapa zadržely československé orgány pouze Franze Tegela (...). Řidič gestapa Rudolf Kraus (...) se sám přihlásil dne 15. května 1945 na Revolučním národním výboru v Uherském Hradišti. Dobu vyšetřování vraždy oba trávili ve vyšetřovací vazbě u Lidového soudu v Uherském Hradišti. Rudolf Kraus zde by popraven,“ píše J. Mahr.

Služebna gestapa v Uherském Hradišti byla evakuována před blížící se frontou již v dubnu 1945, pravděpodobný vrah Rudolf Müller, podobně jako mnoho jiných nacistických zločinců, zmizel beze stopy.

První pomník zavražděným americkým letcům byl v Napajedlích vybudován teprve po osvobození Československa v květnu 1945.

Poválečný pohřeb ostatků Jamese W. Johnsona a Raymonda W. Winterse byl opravdu slavnostní a zúčastnily se ho stovky lidí z Napajedel i dalších měst a obcí.

Říjen 1945 – američtí vojáci klečí před rakví svého spolubojovníka.

Dne 10. září 1946 byly ostatky letců Johnsona a Winterse znovu vyzvednuty z hrobů, tentokrát na přání představitelů Spojených států. Po pietním aktu, jehož se opět účastnilo mnoho lidí, je v rámci amerického exhumačního programu zástupci U. S. Army převezli do Francie, na největší americký vojenský hřbitov v Evropě v Saint Avold.

V Napajedlích zůstal pomník, který připomínal válečné hrdinství dvou mužů z posádky bombardéru Boeing B-17G číslo 004. V únoru 1948 však proběhl v Československu komunistický převrat a začalo dlouhé období rudého totalitního režimu, v němž se oficiálně vzdával hold pouze vojákům, kteří bojovali na východě, v první řadě těm sovětským. Podíl Američanů a Britů na osvobození českých zemí od nacismu měl být z ideologických důvodů vymazán z paměti.

Lidé si nouzové přistání bombardéru v Napajedlích a následné tragické události ze 14. října 1944 připomínali soukromě a často potají. Pamětníci říkají, že na pomníku se jmény letců se objevovaly svíčky a květiny, ty však záhy odstraňovali příslušníci či spolupracovníci komunistické bezpečnosti. Vzpomínky na osud Američanů se předávaly ústně a vznikaly i legendy, například o tom, že jeden ze zastřelených, případně jeden z letců byl černé pleti, což nebyla pravda. Smíšené posádky v americkém letectvu v roce 1944 kvůli rasové segregaci neexistovaly. Ve druhé polovině osmdesátých let, nedlouho před pádem komunistické vlády, jezdili k pomníkům amerických vojáků v Československu, tedy i do Napajedel, zástupci Velvyslanectví USA v ČSSR. Narušovali tak oficiální propagandu, vzbuzovali nervozitu u funkcionářů KSČ, ale protože byli oficiálními diplomatickými zástupci své země, úřady si netroufily proti nim zakročit.

Teprve po listopadu 1989 se o západních spojeneckých vojácích, kteří přispěli i k české svobodě od nacismu, začalo otevřeně mluvit a psát. Případ z Napajedel zpracovali historici i letečtí nadšenci, dali mu odpovídající kontext. V lese v Prusinkách, poblíž místa přistání bombardéru, vznikl důstojný kamenný památník (do té doby událost připomínala jen mosazná cedulka zarůstající do kmene stromu). Uvádí se, že na území Čech a Moravy zahynulo za druhé světové války více než tři sta amerických a britských letců, více než čtyři stovky jich padly do zajetí, asi čtyřicet jich přežilo v úkrytech nebo přešlo na Slovensko.

V září 1946, po necelém roce od slavnostního pohřbu, vyzvedli své mrtvé z hrobů v Napajedlích američtí vojáci. Opět se tak dělo z pietních důvodů a s poctami, událost měla slavnostní ráz.

Za komunistického režimu se památka amerických letců zpravidla připomínala pouze v případech, kdy k tomu dali podnět představitelé Spojených států amerických. Fotografie z roku 1983.

Velvyslankyně USA v Československu Shirley Temple Black před pomníkem v Napajedlích.

Zástupci Velvyslanectví USA navštěvovali památníky padlých Američanů v Československu už před listopadem 1989. Představitelům KSČ se takové aktivity příliš nezamlouvaly, ale nemohli jim bránit. Podle pamětníků byli na místo posíláni spolupracovníci Státní bezpečnosti, kteří měli monitorovat, kdo z čs. občanů se pietního aktu zúčastnil. Fotografie z druhé poloviny 80. let.

Citace historika Jana Mahra pocházejí z jeho knihy
Vzpomínky na neznámé letce (vydalo Muzeum letecké bitvy
nad Krušnohořím v roce 2011).

**„Po osvobození členové Mysliveckého
sdružení Napajedla označili místo zajetí
posádky letadla a údajně i zastřelení
dvou členů posádky a později na strom
umístili kovovou tabulku se jmény
zastřelených... Tato tabulka musela
být již několikrát vysekávána,
neboť zarůstala do kmene stromu.
Místo příležitostně udržujeme,
aby nebylo zapomenuto...”**

Z anonymní vzpomínky uložené v Muzeu Napajedla

Současný pohled na místo nouzového přistání „Létající pevnosti“: pole a luka v Prusinkách, jímž se odedávna říká Amerika.

Původní pamětní destička, zasazená z úcty k zastřeleným příslušníkům U.S. Army Air Forces do kmene stromu v lese poblíž louky na Americe.

✓ RMC 1st Lt. Harold E. Hefo

Mrs. Alma G. Hefo (mother) ✓
535 Main Street,
Frankenmuth, Michigan.

✓ RMC 1st Lt. Victor J. Bioniek

Mrs. Antonia Bioniek (mother) ✓
9 Ivy Avenue,
Holyoke, Massachusetts.

✓ RMC 1st Lt. Arthur E. Sanders

Mrs. Arvilla E. Sanders (mother) ✓
9730 Coral Road,
Oakland, California.

✓ 1st Lt. James W. Johnson

Mr. Mathew G. Johnson (father) ✓
Rural Free Delivery, Number 2,
Box 97, Bellaire, Ohio.

1st Lt. Raymond W. Winters

Mrs. Gertrude M. Winters (wife) ✓
4218 25th Street,
San Francisco, California.

✓ RMC T/Sgt. Howard E. Ott

Mrs. Betty J. Ott (wife) ✓
1636 Aberdeen Street,
Chicago Heights, Illinois.

✓ RMC T/Sgt. William R. Lawrence

Mrs. Elsie C. Swords (mother) ✓
1312 Cottage Place, Northwest,
Canton, Ohio.

✓ RMC B/Sgt. Dan E. Smith

Mrs. Hazel L. Smith (mother) ✓
1014 Pine Street,
Hoodriver, Oregon.

✓ RMC B/Sgt. Edward O. Grant

Mrs. Mary Grant (mother) ✓
Parker Avenue,
Forked River, New Jersey.

✓ RMC Sgt. Wesley W. Bangs, Jr.,

Mrs. Inez Bangs (mother) ✓
138 Bond Avenue,
New Orleans, Louisiana.

Paměť národa

Post Bellum je nezisková organizace, která od roku 2001 vyhledává a zaznamenává vzpomínky pamětníků klíčových okamžiků 20. století. Publikujeme je ve veřejně přístupné sbírce Paměť národa, která dnes čítá tisíce příběhů. Na jejich základě vytváříme dokumentární filmy, rozhlasové pořady, výstavy a knihy.

pametnaroda.cz

Paměť národa Střední Morava

V roce 2017 jsme založili Paměť národa Střední Morava, pobočku organizace Post Bellum s působností v Olomouckém a Zlínském kraji. V bývalém krytu civilní obrany v Olomouci provozujeme Institut Paměti národa s originální audiovizuální expozicí. Pro školy připravujeme workshopy zaměřené na dějiny 20. století a veřejnosti připomínáme významné milníky naší historie. Na svých aktivitách spolupracujeme s klíčovými organizacemi v obou krajích: s vedením měst a obcí, s muzei nebo knihovnami.

Pomozte nám uchovat příběhy 20. století!

**Vyberte si formu podpory, která vám nejlépe vyhovuje:
podporte.pametnaroda.cz.**

Tato publikace je součástí výstavy, uspořádané v roce 2024 ve spolupráci města Napajedla, Muzea Napajedla, Klubu kultury Napajedla a Paměti národa Střední Morava. Při stejné příležitosti vznikl i dokumentární film Poslední přistání Boeingu B17G/004.

Texty: Adam Drda

Produkce: Jitka Andrysová

Grafický design: Tereza Tomášová

Korektury: Jitka Šmídová

Zdroje fotografií: Vlastimil Hela, Jiří Rozkopal

(soukromý archiv), Svatopluk Vaculík (soukromý archiv),

Muzeum Napajedla a Paměť národa

Za spolupráci velmi děkujeme Vlastimilu Helovi.

Dne 14. října 1944 byli po nouzovém přistání
u Napajedel zákeřně Gestapem zastřeleni dva hrdinní
letci americké armády

R. W. Winters a James W. Johnson

Jejich památku uctíme důstojným uložením
ostatků ve společném hrobě na Masarykově náměstí
v Napajedlích

dne 11. října 1945 o 15,30 hod.

Sraz účastníků průvodu o 15. hod. na nádvoří
zámku v Napajedlích.

Napajedla, 8. října 1945.

**Místní národní výbor,
Napajedla.**

paměť národa

Střední Morava
